

3-6 JUNE 2013
NATION &
CITIZENSHIP
4 DAYS OF DEBATES
PANELS, EXCHANGES
TEL AVIV MUSEUM OF ART
HABIMA THEATRE, TEL AVIV
BEIT HAGEFEN, HAIFA
IN FRENCH AND HEBREW
SIMULTANEOUS TRANSLATION

יום שני, 3 יוני מוזיאון תל אביב לאומנות

20:30

ברכות

מנחה: **אוליבייה רובינשטיין**, יועץ תרבות, מנהל המכון הצרפתי בישראל
רון חולדאי, ראש עיריית תל אביב-יפו
כריסטוף ביגו, שגריר צרפת בישראל

דין פותח

פסקאל ברוקנר, פילוסוף וסופר

א.ב. יהושע, סופר

מנחה ומגיב: **דניס שרביט**, האוניברסיטה הפתוחה

קוקטייל

יום שלישי, 4 יוני התיאטרון הלאומי הבימה, תל אביב

9:30-11:00

היש עדיין משמעות למושג "תרבות לאומית"?
בעוד שבישראל "התרבות הלאומית" עומדת בלב הכשרת האזרח ומהווה דבק חברתי, בצרפת תוהים על משמעותו והצדקתו של מושג זה בתקופה של מונדיאליזציה ושל « world culture ».

עם :

ז'אק ז'וליאר, עיתונאי ומסאי

ז'נט בוגרב, השרה לשעבר לענייני הדור הצעיר, נשיאה לשעבר של

הסוכנות הממשלתית לשוויון ולמאבק באפליה (HALDE)

אריק כרמון, נשיא המכון הישראלי לדמוקרטיה

אלי בר-נביא, פרופסור אמריטוס להיסטוריה מודרנית, אוניברסיטת תל

אביב, לשעבר שגריר ישראל בצרפת

מנחה: **סילבן אטאל**, עיתונאי

11:30-13:00

אומה ורב-תרבותיות

האומה שהוציאה מתוכה שפה ותרבות ייחודית צריכה למקם עצמה ללא הרף אל מול הרבגוניות של המיעוטים התרבותיים, רבים בצרפת כמו בישראל. מעבר לכבוד שיש לחלוק לתרבויות אלה, מה המקום שיש לפנות להם במרחב הציבורי?

עם :

פטריק וייל, היסטוריון וחוקר מדע המדינה, CNRS

פסקאל ברוקנר, פילוסוף וסופר

אסמא זחאלקה אגבארייה, פעילה מרכזית במפלגת דעם ובארגון העובדים מען

נסים קלדרון, המחלקה לספרות עברית, אוניברסיטת בן גוריון בנגב

מנחה: **אלקסי לקרואה**, עיתונאי ומסאי

14:30-16:00

אהבת המולדת, רגש מיושן ?

המולדת שהומט עליה "חרפה" משום שהפכה לנחלת הבלעדית של קבוצות רדיקליות ישראליות וצרפתיות, נחשבת היום לכבשה שחורה של הקונצפטים הפוליטיים. היש לוותר על המולדת או להטות את המושג לאפיקים חדשים?

עם :

ניקולא הופנשדט, היסטוריון

פסקאל פרינו, חוקר מדע המדינה ומנהל המרכז לחקר הפוליטיקה CEVIPOF

דניאל בר-טל, החוג לחינוך, אוניברסיטת תל-אביב

עודה בשאראת, פובליציסט ומסאי, עיתון הארץ

אשר כהן, המחלקה למדע המדינה, אוניברסיטת בר-אילן

מנחה: **דניס שרביט**, האוניברסיטה הפתוחה

16:30-18:00

לאום ותפוצה

האומה, כור היתוך של מיזוג ואינטגרציה המבקש לטשטש את ההבדלים, נתונה תכופות לביקורת על-ידי מיעוטים בני קהילות ההגירה/העליה השונות שקשריהם עם מדינות המוצא שלהם פותחים באופן טבעי פתח לקהילתיות. מה הם הדרכים לגיבוש שני המושגים המנוגדים הללו?

פטריק וייל, היסטוריון וחוקר מדע המדינה, CNRS

אליזבת לוי, עיתונאית ומסאית

א.ב. יהושע, סופר

גבריאל שפר, פרופסור למדע המדינה, האוניברסיטה העברית בירושלים

מנחה: **דרור אבן-פפיר**, עיתונאי

יום רביעי, 5 יוני התיאטרון הלאומי הבימה, תל אביב

9:30-11:00

חינוך לאזרחות, חינוך ללאומיות

החינוך, חינוך חובה וציבורי בצרפת כמו בישראל, המבקש להקנות לילדים את ערכי החברה במקביל לערכי האומה, מציב לעצמו למשימה גם לחשל בקרב האזרחים רוח ביקורתית. כיצד מוצאים איזון בין הערכים הלאומיים לערכים האוניברסאליים?

עם :

ז'נט בוגרב, השרה לשעבר לענייני הדור הצעיר, נשיאה לשעבר של

הסוכנות הממשלתית לשוויון ולמאבק באפליה (HALDE)

פסקאל פרינו, חוקר מדע המדינה ומנהל המרכז לחקר הפוליטיקה CEVIPOF

אדר כהן, האוניברסיטה העברית בירושלים, לשעבר מפמ"ר אזרחות

במשרד החינוך

במבי שלג, עיתונאית

מנחה: **סילבן אטאל**, עיתונאי

11:30-13:00

זכויות האדם, חובות האזרח

להצהרת זכויות האדם והאזרח בשנת 1789, שנתנה השראה להצהרת זכויות האדם בשנת 1948, לא צורפה בסופו של דבר הצהרה משלימה בדבר חובותיו של האזרח. כיצד יש לנכון היום את מושג חובות האזרח ומה יש ליצוק בתוכו?

עם :

אליזבת לוי, עיתונאית ומסאית

ניקולא הופנשדט, היסטוריון

נעמי חזן, דיקנית המכללה האקדמית תל-אביב - יפו, האוניברסיטה העברית

בירושלים

דניס שרביט, המחלקה לסוציולוגיה, למדע המדינה ולתקשורת,

האוניברסיטה הפתוחה

מנחה: **יאיר שלג**, עמית מחקר במכון הישראלי לדמוקרטיה ועיתונאי

14:30-16:00

הלאום, מושג ימני ?

המושג לאום שהועלה על נס בתקופת המהפכה הצרפתית, לא פסק להיטלטל בצרפת על גבי לוח השחמט הפוליטי. בין המחנות השונים עד שהפך למנופול של מחנה הימין. עם הקמתה של מדינת ישראל כבית לאומי לעם היהודי בשנת 1948, הופך מושג זה ממש לערך עליון בחברה הישראלית החוצה את כל המחנות או לפחות את רובם.

עם :

אלקסי לקרואה, עיתונאי ומסאי

פסקאל ברוקנר, פילוסוף וסופר

אלכסנדר יעקובסון, החוג להיסטוריה, האוניברסיטה העברית בירושלים

אלי בר-נביא, פרופסור אמריטוס להיסטוריה מודרנית, אוניברסיטת תל אביב,

לשעבר שגריר ישראל בצרפת

מנחה: **מיכאל בלום**, עיתונאי

16:30-18:00

מדינה יהודית ורפובליקה צרפתית: בחינה מחודשת

מזה שלושים שנה, שני המודלים הללו, שהתגבשו במהלך ההיסטוריה העכשווית והרחוקה יותר, עומדים במרכז של מחלוקת ערה אודות משמעותם העמוקה והתפתחותם. כיצד להחדיר חירות של זהות ברפובליקה הצרפתית ובדמוקרטיה הישראלית לצורך קידום השוויון בין הקהילות החברתיות השונות ולא רק ברמת הפרט?

עם :

ז'אק ז'וליאר, עיתונאי ומסאי

פטריק וייל, היסטוריון וחוקר מדע המדינה, CNRS

ישראל הראל, יו"ר-מייסד המכון לאסטרטגיה ציונית ובעל טור ב"הארץ"

דוד אוחנה, היסטוריון, אוניברסיטת בן גוריון בנגב

מנחה: **סילבן אטאל**, עיתונאי

יום חמישי, 6 יוני בית הגפן, חיפה

15:30-17:00

אומה ורב-תרבותיות

האומה שהוציאה מתוכה שפה ותרבות ייחודית צריכה למקם עצמה ללא הרף אל מול הרבגוניות של המיעוטים התרבותיים, רבים בצרפת כמו בישראל. מעבר לכבוד שיש לחלוק לתרבויות אלה, מה המקום שיש לפנות להם במרחב הציבורי?

עם :

פטריק וייל, היסטוריון וחוקר מדע המדינה, CNRS

אמל ג'מאל, החוג למדע המדינה, אוניברסיטת חיפה

רחאב טלאל עבד אל חלים, אשת חינוך מפתחת תיאוריית "נקודת האור"

עוזי אליידע, החוג לתקשורת, אוניברסיטת חיפה

מנחה: **אליזבת לוי**, עיתונאית ומסאית

17:30-19:00

חינוך לאזרחות, חינוך ללאומיות

החינוך, חינוך חובה וציבורי בצרפת כמו בישראל, המבקש להקנות לילדים את ערכי החברה במקביל לערכי האומה, מציב לעצמו למשימה גם לחשל בקרב האזרחים רוח ביקורתית. כיצד מוצאים איזון בין הערכים הלאומיים לערכים האוניברסאליים?

אלקסי לקרואה, עיתונאי ומסאי

ניקולא הופנשדט, היסטוריון

אריה יאס, מנהל "קול המוסיקה" - קול ישראל

רחאב טלאל עבד אל חלים, אשת חינוך מפתחת תיאוריית "נקודת האור"

מנחה: **רוני רוזן**, רכזת "חיפה עיר משותפת" - "שתיל"

19:30-21:00

היש עדיין משמעות למושג "תרבות לאומית"?

בעוד שבישראל "התרבות הלאומית" עומדת בלב הכשרת האזרח ומהווה דבק חברתי, בצרפת תוהים על משמעותו והצדקתו של מושג זה בתקופה של מונדיאליזציה ושל « world culture ».

פסקאל ברוקנר, פילוסוף וסופר

ארנון סופר, החוג לגיאוגרפיה ולימודי סביבה, אוניברסיטת חיפה

אסעד גאנם, החוג למדע המדינה, אוניברסיטת חיפה

מנחה: **אסף רון**, מנכ"ל בית הגפן

LUNDI 3 JUIN
MUSEE D'ART DE TEL-AVIV

20h30
CÉRÉMONIE D'OUVERTURE

Ron HULDAI, Maire de Tel-Aviv-Yafo
SE Christophe BIGOT, Ambassadeur de France en Israël
Olivier RUBINSTEIN, Conseiller Culturel, Directeur de l'Institut français d'Israël

CONVERSATION INAUGURALE

Pascal BRUCKNER, Philosophe et Romancier
A.B. YEHOSHUA, Ecrivain
Modérateur: **Denis CHARBIT**, Université ouverte d'Israël

MARDI 4 JUIN
THEATRE HABIMA, TEL-AVIV

9h30 – 11h00
LA NOTION DE « CULTURE NATIONALE » A-T-ELLE ENCORE UN SENS ?

Alors qu'en Israël la « culture nationale » demeure au cœur de la formation du citoyen et constitue le ciment de la société, on s'interroge en France sur le sens et la raison d'être d'une telle notion, à l'heure de la mondialisation et de la « world culture ».

Avec :
Jacques JULLIARD, Journaliste, Historien et Essayiste
Jeannette BOUGRAB, ex-Secrétaire d'Etat à la Jeunesse, ex-Présidente de la Haute Autorité de Lutte contre les discriminations et pour l'égalité (HALDE)
Pascal PERRINEAU, Professeur à Sciences Po et Directeur du centre de recherches politiques CEVIPOF
Adar COHEN, Université Hébraïque de Jérusalem, Ancien Inspecteur au Ministère de l'Education
Bambi SHELEG, Journaliste
Modérateur : **Sylvain ATTAL**, Journaliste

11h30 – 13h00
NATION ET MULTICULTURALISME

La Nation, productrice d'une langue et d'une culture unique, doit régulièrement se positionner face à la diversité des minorités culturelles, nombreuses en France comme en Israël. Au-delà du simple respect dû aux cultures, quelle place faut-il leur ménager dans l'espace public ?

Avec :
Patrick WEIL, Historien et Politologue, CNRS
Pascal BRUCKNER, Philosophe et Romancier
Asma AGHBARIEH ZAHALKA, Dirigeante du parti DAAM et du Workers Advice Center - WAC-MAAN
Nissim CALDERON, Département de Littérature Hébraïque, Université Ben Gurion du Neguev
Modérateur : **Alexis LACROIX**, Journaliste et Essayiste

14h30 – 16h00
PATRIE, UN SENTIMENT DÉSUET ?
La Patrie, « déshonorée » car devenue l'apanage des différentes formations radicales israéliennes et françaises, est aujourd'hui le "mouton noir" des concepts politiques. Faut-il renoncer à la Patrie ou tenter de décliner cette notion autrement ?

Avec :
Nicolas OFFENSTADT, Historien
Pascal PERRINEAU, Professeur à Sciences Po et Directeur du Centre de Recherches Politiques CEVIPOF
Daniel BAR-TAL, Faculté d'Education, Université de Tel-Aviv
Odeh BISHARAT, Essayiste, Chroniqueur au quotidien Haaretz
Asher COHEN, Département de Sciences Politiques, Université Bar-Ilan
Modérateur : **Denis CHARBIT**, Université ouverte d'Israël

16h30 – 18h00
NATION ET DIASPORAS

La Nation, creuset d'intégration et d'assimilation visant à estomper les différences, se trouve régulièrement mise en cause par les minorités issues des différents flux d'immigration/Alyah dont les liens avec leur pays d'origine ouvrent naturellement la voie au communautarisme. Comment rassembler ces deux notions antagonistes ?

Avec :
Patrick WEIL, Historien et Politologue, CNRS
Elisabeth LEVY, Journaliste et Essayiste
Gabriel SHEFFER, Professeur de Sciences Politiques, Université hébraïque de Jérusalem
A.B. YEHOSHUA, Ecrivain
Modérateur : **Dror EVEN-SAPIR**, Journaliste

MERCREDI 5 JUIN
THEATRE HABIMA, TEL-AVIV

9h30 – 11h00
ÉDUIQUER À LA CITOYENNETÉ, ÉDUIQUER À LA NATION

L'éducation, publique et obligatoire en France comme en Israël, visant à socialiser les enfants dans le respect des valeurs de la Nation, a également pour mission de forger l'esprit critique du citoyen. Comment se fait l'équilibre entre les valeurs nationales et les valeurs universelles ?

Avec :
Jeannette BOUGRAB, ex-Secrétaire d'Etat à la Jeunesse, ex-Présidente de la Haute Autorité de Lutte contre les discriminations et pour l'égalité (HALDE)
Pascal PERRINEAU, Professeur à Sciences Po et Directeur du centre de recherches politiques CEVIPOF
Adar COHEN, Université Hébraïque de Jérusalem, Ancien Inspecteur au Ministère de l'Education
Bambi SHELEG, Journaliste
Modérateur : **Sylvain ATTAL**, Journaliste

11h30 – 13h00
DROITS DE L'HOMME, DEVOIR DU CITOYEN

La Déclaration des Droits de l'Homme et du Citoyen de 1789, source d'inspiration de la Déclaration Universelle des Droits de l'Homme de 1948, n'a pas été suivie de la rédaction d'une Déclaration complémentaire des devoirs du citoyen. Comment réhabiliter aujourd'hui la notion de devoir du citoyen et que doit-elle inclure ?

Avec :
Elisabeth LEVY, Journaliste et Essayiste
Nicolas OFFENSTADT, Historien
Naomi CHAZAN, Université hébraïque de Jérusalem et Academic College of Tel Aviv-Yafo
Denis CHARBIT, Département de Sociologie, Science Politique et Communication, Université ouverte d'Israël
Modérateur : **Yair SHELEG**, Journaliste

14h30 – 16h00
LA NATION, UNE IDÉE DE DROITE ?
Sanctifiée par la Révolution Française, la notion de Nation n'a cessé, en France, de migrer de part et d'autre de l'échiquier politique pour devenir aujourd'hui le monopole de la Droite. Avec la création de l'Etat d'Israël comme foyer national juif en 1948, cette même notion demeure en revanche une valeur forte de la société israélienne qui transcende tous les courants politiques, ou presque.

Avec :
Pascal BRUCKNER, Philosophe et Romancier
Alexis LACROIX, Journaliste et Essayiste
Elie BARNAVI, Professeur émérite d'Histoire moderne de l'Université de Tel-Aviv, Ancien Ambassadeur d'Israël en France
Alexander YACOBSON, Département d'Histoire, Université hébraïque de Jérusalem
Modérateur : **Michael BLUM**, Journaliste

16h30 – 18h00
ÉTAT JUIF ET RÉPUBLIQUE FRANÇAISE: DES MODÈLES À REPENSER

Depuis une trentaine d'années, ces deux modèles, constitués dans l'Histoire récente ou plus ancienne avec certitude et affirmation, sont l'objet de vifs débats autour de leur essence véritable et de leur mutation. Comment réinjecter de la liberté identitaire au sein de la République Française et de la démocratie dans l'Etat Juif afin de promouvoir l'égalité entre les groupes sociaux, et pas seulement entre les individus ?

Avec :
Jacques JULLIARD, Journaliste, Historien et Essayiste
Patrick WEIL, Historien et Politologue, CNRS
Israel HAREL, Président-Fondateur de l'Institute for Zionist Strategies, Chroniqueur au quotidien Haaretz
David OHANA, Historien
Modérateur : **Sylvain ATTAL**, Journaliste

MERCİ / THANKS / תודה	
Christophe Bigot, Ambassador of France in Israel Olivier Rubinstein, Cultural Counsellor, Director of the French Institute in Israel Gilles Courrègelongue, Consul general of France in Haifa In collaboration with Arik Carmon, Anita Shapira from the Israel Democracy Institute With the precious help of Denis Charbit	
Production and organization: Lionel Choukroun, Cultural Attaché, Deputy Director of the French Institute in Israel Salomé Peillon, Cultural project manager, French Institute in Israel Yael Baruch, Dorit Sharon, French Institute in Israel Yoni Darmon, French Institute in Israel - Haifa And all the team of the French Institute in Israel	
Interpretation: Gisèle Abazon, Mikaël Wahl, Francine Kaufman Translation: Emmanuel Pinto	
Public relations: Sonia Barbry, Embassy of France in Israel Karine Benzur, Communication Manager, French Institute in Israel Emilie Moatti, Mitbachonpr	
With the support of: Institut français: Xavier Darcos, Paul de Sinety, Vincent Mano Municipality of Tel-Aviv-Yafo: Ron Huldai, Eytan Schwartz Municipality of Haifa : Yona Yahav, Bracha Sella, Uri Bloom, Yaacov Bazak, Aviva Spiegelstein Israeli Ministry of Foreign Affairs: Raphi Gamzou, Ofra Ben Yaacov, Anita Mazor National Theater Habima: Odelia Friedman, Igal Hartal, Eitan Adar, Revital Shkuri and all the team of the National Theater Habima Beit Hagefen : Asaf Ron, Avihai Mizrahi Tel Aviv Museum of Art : Suzanne Landau, Shuli Kislev, Dudi Peleg, Anya Ziskina France 24 : Marie-Christine Saragosse, Françoise Hollman Kol Israel : Michael Miro, Yair Koren Air France : Claire Tabakian	